

2. Пажљиво прочитајте следећи текст и одговорите на питања:

Свако ко се нађе у Земуну не може да заобиђе надалеко познати Гардош. Историјске чињенице говоре да су Мађари, да би обележили хиљадугодишњицу свог боравка у Панонији, 1896. године подигли у Будимпешти монументално здање као симбол сопствене моћи. А да би ту моћ потврдили и осталима, они су подигли још четири таква здања у четири града на крајњим границама свог тадашњег краљевства. Земунска Миленијумска кула подигнута је на најистакнутијем делу брда Гардош. Поникла је на рушевинама средњевековне тврђаве од које су данас остали само трагови, угаоне куле и делови одбрамбеног зида. Пројектовали су је мађарски архитекти.

Њена градња је завршена 5. августа 1896. године, а отворена је 15 дана касније. На дан свечаног отварања служено је и свечано јутарње богослужење у свим земунским црквама. Потребно је рећи да је миленијумски споменик добио назив по јунаку и великом борцу против Турака, Јаношу Хуњадију. Кад се окрену странице историје тог доба, стиже се до податка да чувена битка за Београд, 1456. није била само за Београд, већ и за Земун, јер се на другој страни Дунава, на челу хришћанске војске налазио Хуњади, познатији у нашем народу као Сибињанин Јанко. Хуњади је на зидинама Калемегдана извојевао своју највећу победу када је 1456. године поразио Турке који су надирали преко Дунава. Велика турска војска је опсела калемегданску тврђаву док је флота ланцима повезала бродове на месту земунског кеја да би спречили пролаз Дунавом. Јањош Хуњади је са појачањем успео да пробије турску блокаду и одбрани београдску тврђаву.

И док се још славила победа, Хуњади није стигао да ужива у њеним плодовима. Умро је од куге три недеље по завршетку битке, пуних 440 година пре настанка Миленијумске куле.

а) У ком делу Земуна се налази Миленијумска кула?

б) На којој граници се налазио Земун у време градње куле?

в) Када су Мађари дошли у Панонију?

г) По узору на шта је подигнута кула у Земуну?

д) Шта се налазило на месту данашње куле?

ђ) Ког датума је свечано отворена кула?

е) Како Срби зову јунака по коме је кула добила име?

ж) Које године је умро Хуњади?

з) У ком веку је била чувена битка за Београд?

и) Како су Турци блокирали пролаз Дунавом?

3. За сваки глагол напишите по једну реченицу и обавезно употребите именицу (или именичку синтагму) после глагола:

а) сажалити се:

б) задивити:

в) разочарати се:

г) сумњати:

д) руководити:

4. Упишите понуђене глаголе у трпном глаголском облику:

АКРЕДИТОВАТИ, УКЉУЧИТИ, ГРАДИТИ, АДАПТИРАТИ, ПРИМИТИ, ПРИПРЕМИТИ,
ИЗГРАДИТИ, ОБЈАВИТИ, ПОВЕЋАТИ, ПРОШИРИТИ

Цела плата за вртић

У Већини државних предшколских установа почетком недеље су _____ спискови малишана који су _____. Они који нису обезбедили место моћи ће да се упишу у неко од приватних обданишта, уз предуслов да родитељи имају довољно новца да то и плате. У овим установама кажу да места има за сву децу и да им посао много лошије иде од када су _____ нови државни вртићи и од када су у постојећим _____ групе, односно _____ број деце. У цену од 250 евра у једном приватном београдском вртићу, _____ је храна, преглед педијатра и брига о здрављу детета, посете позоришту и друге активности.

Према подацима Министарства просвете у престоници има само једанаест предшколских установа које су _____. Основна разлика између вртића и приватних установа за чување деце и играоница је што ови објекти нису наменски _____, већ су углавном _____ локали, пословни простори, станови или куће. Пошто немају дозволу Министарства просвете, они не могу да издају потврде да су деца _____ за упис у школу.

5. Упишите понуђене синтагме у одговарајућа места у тексту:

ваневропске државе, највиши стандарди, стратешки циљеви, животна средина, плаже и марине, светска мерила, строги међународни критеријуми, наша земља, одрживо управљање, мора и језера

Ада Циганлија је добила „Плаву заставу“ као потврду за добар квалитет воде, безбедност, пратеће услуге и заштиту животне средине. Ово престижно признање додељује се сваке године _____ широм света које испуне _____, а наша земља се њиме може похвалити први пут. Одлуку о додели признања донео је Међународни жири „Фондације за едукацију у области _____“ на редовном годишњем заседању у Копенхагену. „Плава застава“ за плаже и марине је међународни еколошки програм заштите животне средине _____, чији је првенствени циљ _____ водама и обалним појасом. У овај програм је тренутно укључено више од 30 земаља из Европе, као и значајан број _____ којима је туризам један од _____. „Велика нам је част што је управо Ада Циганлија донела _____ прву плаву заставу“, рекао је Зоран Гајић, директор Аде Циганлије. „Ово престижно признање, којим могу да се похвале неке од најлепших плажа света, потврда је да су се наши напори да испунимо _____ у погледу квалитета исплатили и да Србија и Београд имају плажу _____.“

6. Напишите реченице водећи рачуна о везницима који их повезују:

који, већ, ко, ни, кад, иако, да, како, где, нити

а) Једна од највећих лажи _____ сте икада чули јесте она о томе како ће, _____ на врби роди грожђе, Београд изаћи на обале својих река. _____ је познато, тај пројекат је опет одложен за мало сутра и сва је извесност да _____ ова генерација неће доживети остварење утопије „Београд, речни град“.

б) У време социјализма у Благоевграду није било самоуправљања, _____ је могао да гради _____ пожели, _____ се за сваку ситну дозволу чекала реч из централе. Они су тако сачували урбанистички ред.

в) У Чачку истичу _____ њихов град на главном тргу нема никакав споменик, _____ га имају и Гуча, и Горњи Милановац, и Краљево.

8. а) Напиши одговарајуће етнике:

- 1) Ирак - _____ 2) Крагујевац - _____
3) Ниш - _____ 4) Финска - _____

б) Напиши облике компаратива:

- 5) жесток - _____
6) прав - _____
7) дубок - _____

в) Напиши облике деминутива:

- 8) дете - _____
9) сан - _____
10) позориште - _____